

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αθήνα 3 Φεβρουαρίου 2023

Αριθμ. Πρωτ. : 7498/22

Αριθμός γνωμ/σεως: 2

Προς
Την Ομοσπονδία Δικαστικών Επιμελητών Ελλάδος

Θέμα: Επίδοση διαταγής πληρωμής επί αγνώστου διαμονής οφειλέτη

Επί του ερωτήματος, που διατυπώνεται στο με αριθμ. πρωτ. 6180/2022 έγγραφό σας, για το εάν δηλαδή <<διαταγή πληρωμής που εκδόθηκε προ την 01-01-2016, η οποία αρχικά επιδόθηκε στον γνωστής διαμονής ή έδρας οφειλέτη εντός της Ελληνικής Επικράτειας, ο οποίος σήμερα έχει καταστεί αγνώστου διαμονής είναι σύνηνομο να επιδοθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 135 Κ.Πολ.Δ. (επίδοση σε πρόσωπο άγνωστης διαμονής) και να ακολουθήσει αναγκαστική εκτέλεση βάσει της συγκεκριμένης επίδοσης του αντιγράφου εξ απογράφου της διαταγής πληρωμής με επιταγή προς εκτέλεση ; >> σας γνωρίζομε ότι η γνώμη μας είναι η εξής:

Με το άρθρο 623 του Κ.Πολ.Δ. ορίζεται ότι <<κατά τις διατάξεις των άρθρων 624 έως 636 μπορεί να ζητηθεί η έκδοση διαταγής πληρωμής για χρηματικές απαιτήσεις ή απαιτήσεις παροχής χρεογράφων, εφόσον πρόκειται για ιδιωτικού δικαίου διαφορά και η απαίτηση, καθώς και το οφειλόμενο ποσό αποδεικνύονται με δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο ή με απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, η οποία εκδόθηκε μετά από ομολογία ή αποδοχή της αίτησης του οφειλέτη>>.

Περαιτέρω με τη διάταξη της δευτέρας παραγράφου του άρθρου 624 του Κ.Πολ.Δ. οριζόταν ότι <<δεν είναι δυνατόν να εκδοθεί διαταγή πληρωμής, και αν εκδόθηκε είναι άκυρη αν η επίδοση πρέπει να γίνει σε πρόσωπα που διαμένουν στο εξωτερικό ή η διαμονή τους είναι άγνωστη>>, η ίδια δε διάταξη μετά την τροποποίηση που έλαβε χώρα με το άρθρο τέταρτο του άρθρου 1 του Ν. 4335/2015 στα άρθρα 591 έως 645 του ανωτέρω Κώδικος, έχει ως εξής: <δεν είναι δυνατόν να εκδοθεί διαταγή πληρωμής, και αν εκδοθεί είναι άκυρη, αν η επίδοση πρέπει να γίνει σε πρόσωπο που η διαμονή του είναι άγνωστη, εκτός αν έχει αντίκλητο νόμιμα διορισμένο, σύμφωνα με το άρθρο 142 ΚΠολΔ>>. Περαιτέρω με το άρθρο 631 του ιδίου πιο πάνω κώδικος, όπως ισχύει, ορίζεται ότι : <<η διαταγή πληρωμής αποτελεί τίτλο εκτελεστό. Κατ' εξαίρεση αναστέλλεται η εκτελεστότητα διαταγής πληρωμής που εκδόθηκε κατά προσώπου με άγνωστη διαμονή ή με διαμονή ή έδρα στο εξωτερικό όσο διαρκεί η προθεσμία για την άσκηση ανακοπής σύμφωνα με το άρθρο 632, επιτρέπεται όμως να ληφθούν ασφαλιστικά μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 724>>. Τέλος, σύμφωνα με τα άρθρα 632 παρ. 1 & 2 και 633 παρ. 2 του ΚΠολΔ, ο οφειλέτης κατά του οποίου στρέφεται η διαταγή πληρωμής δικαιούται να ασκήσει ανακοπή μέσα σε δεκαπέντε εργάσιμες ημέρες από την επίδοση εάν έχει την διαμονή ή την έδρα του στην Ελλάδα και εντός τριάντα ημερών εάν έχει την διαμονή ή την έδρα του στο εξωτερικό ή η διαμονή του είναι άγνωστη, σε περίπτωση δε που η ανακοπή αυτή δεν ασκηθεί εμπροθέσμως, ο δανειστής μπορεί να επαναλάβει την επίδοση της διαταγής πληρωμής και ο οφειλέτης δικαιούται να ασκήσει νέα ανακοπή μέσα σε προθεσμία δέκα πέντε (15) εργάσιμων ημερών, μετά την άπρακτη πάροδο της οποίας η διαταγή πληρωμής αποκτά ισχύ δεδικασμένου και υπόκειται μόνο σε αναψηλάφηση.

Από τις παρατεθείσες διατάξεις προκύπτει ότι η αρνητική διαδικαστική προϋπόθεση προς έκδοση διαταγής πληρωμής, που τίθεται με την παράγραφο 2 του άρθρου 624 του Κ.Πολ.Δ., να μην είναι δηλαδή

αγνώστου διαμονής το πρόσωπο κατά του οποίου ζητείται η διαταγή, εξαιρουμένης της περιπτώσεως που έχει νομίμως διορισμένο αντίκλητο, πρέπει, κατά γενικό δικονομικό κανόνα, συναγόμενο ιδίως από τη διάταξη του άρθρου 73 του ΚΠολΔ, σύμφωνα με τον οποίο οι διαδικαστικές προϋποθέσεις (θετικές ή αρνητικές) πρέπει να συντρέχουν κατά τη διενέργεια της πράξεως για το έγκυρο της οποίας απαιτούνται, πρέπει να υφίσταται κατά το χρόνο εκδόσεως της διαταγής πληρωμής. Επομένως, αν μετά την έκδοση της διαταγής πληρωμής ο οφειλέτης καταστή αγνώστου διαμονής (κατά την έννοια του άρθρου 135 παρ. 1 ΚΠολΔ) η διαταγή πληρωμής, κατά την έκδοση της οποίας συνέτρεχε η ως άνω αρνητική διαδικαστική προϋπόθεση, διαφυλάσσει μεν το κύρος της, αναστέλλεται όμως αυτοδικαίως η εκτελεστότητά της, κατ' άρθρο 631 εδάφιο β' Κ.Π.Δ. όσο διαρκεί η προθεσμία για την άσκηση της ανακοπής του άρθρου 632 του Κ.Πολ.Δ. (βλ. Σ. ΑΝΔΡΙΤΣΟΥ σε Νέο Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, Χαρ. ΑΠΑΛΑΓΑΚΗ - Στ. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ, έκδ. 2022, τόμος 2ος, σελ. 2213-2214) προϋποτιθεμένου βεβαίως ότι ο οφειλέτης έχει διορίσει αντίκλητο ενώ σε περίπτωση μη διορισμού αντικλήτου ισχύει ότι ίσχυε και προ του Ν. 4335/2015, δηλαδή η διαταγή πληρωμής καθίσταται ανενεργής εωσότου ο καθ' ου αποκτήσει εκ νέου γνωστή διαμονή ή διορίσει νομίμως αντίκλητο (βλ. Χαρ. Παπαδάκη, ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ (ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ), έκδ. 2011, σελ. 76-77 και Ν ΤΡΙΑΝΤΟΥ, ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ... έκδ. 2014, σελ. 32-33). Η διάταξη του άρθρου 624 παρ. 2 του ΚΠολΔ, θέτοντας την ως άνω αρνητική προϋπόθεση, εμπεριέχει αυτοθρόως και απαγόρευση της επιδόσεως της διαταγής στο πρόσωπο του αγνώστου διαμονής οφειλέτη με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 135 του ως άνω Κώδικος. Η προεκτεθείσα ερμηνευτική εκδοχή προάγεται από το ότι ο νομοθέτης, έχοντας θεσπίσει απλή διαδικασία για την έκδοση διαταγής πληρωμής - που ναι μεν δεν είναι δικαστική απόφαση αλλά αποτελεί τίτλο εκτελεστό (άρθρα 631 εδάφιο α' και 904 παρ. 2 περ. ε' ΚΠολΔ) - χωρίς συζήτηση στο ακροατήριο (άρθρο 625 εδάφιο β' του Κ.Π.Δ.) και με τις προαναφερόμενες σύντομες προθεσμίες

για την άσκηση των μέσων αμύνης (ανακοπών) του καθ' ου η διαταγή, θέλησε συνάμα, με τη ρύθμιση του άρθρου 624 παρ. 2 του ΚΠολΔ, να αποτρέψει την επίδοση της διαταγής πληρωμής υπό τους όρους των άρθρων 135 - 134 του ΚΠολΔ και να διασφαλίσει έτσι στον οφειλέτη τη δυνατότητα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, κατά το πνεύμα των διατάξεων των άρθρων 20 παρ. 1 του Συντάγματος και 6 παρ. 1 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου, που κυρώθηκε με το ν.δ. 53/1974 (Ολ.Α.Π. 10/1996). Το συμπέρασμα αυτό αφορά όλες τις περιπτώσεις των διαταγών πληρωμής ήτοι τόσο εκείνες που εκδόθηκαν προ της 1ης Ιανουαρίου 2016 (ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος των τροποποιήσεων που επήλθαν με το Ν. 4335/2015) όσο και τις μετά απ' αυτήν εκδιδόμενες αφού η σχετική ρύθμιση όσον αφορά τους αγνώστου διαμονής οφειλέτες που δεν έχουν διορίσει αντίκλητο δεν επηρεάστηκε από τις ανωτέρω τροποποιήσεις. Προσέτι η αδυναμία επιδόσεως με τον προβλεπόμενο στο άρθρο 135 του Κ.Πολ.Δ. τρόπο δεν μπορεί να ισχύει μόνο για την αρχική επίδοση του άρθρου 630 Α του Κ.Π.Δ. αλλά καταλαμβάνει (για τον ίδιο πιο πάνω παρατεθέντα λόγο) και τη μεταγενέστερη επίδοση, εκείνη δηλαδή της διατάξεως του άρθρου 633 παρ. 2 του ανωτέρω Κώδικος και εφόσον δεν υπάρξει η τελευταία επίδοση ώστε να προκύψει δεδικασμένο επεκτείνεται και στην επίδοση αντιγράφου του απογράφου με επιταγή για εκτέλεση (άρθρ. 924 παρ. 1 του Κ.Πολ.Δ), διότι μόνον έτσι εξασφαλίζεται η αναγκαία γνώση του οφειλέτη για την, μετά την έκδοση της διαταγής πληρωμής και την αρχική επίδοση, εξέλιξη της σε βάρος του διαδικασίας και του παρέχεται η κατά νόμο πληρέστερη προστασία δεδομένου ότι κατά το στάδιο αυτό ήτοι το στάδιο που ακολουθεί της επιδόσεως του άρθρου 633 παρ. 2 του Κ.Π.Δ. προβλέπεται η δυνατότητα ασκήσεως ανακοπής. Συνεπώς δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση η πλασματική επίδοση διαταγής πληρωμής κατ' άρθρ. 135 - 134 του Κ.Πολ.Δ., ως αγνώστου διαμονής σε οφειλέτες, σε βάρος των οποίων έχει εκδοθεί εγκύρως τέτοια διαταγή

αφού με την επίδοση αυτή δεν εξασφαλίζεται η αναγκαία γνώση τους όσον αφορά τη λήψη επαχθούς γι' αυτούς δικαστικού μέτρου και κατ'επέκταση η δυνατότητα για απρόσκοπτη προβολή των θέσεων και ισχυρισμών τους με την άσκηση των ανωτέρω μέσων αμύνης. Εξυπακούεται βεβαίως ότι εφόσον έχει διορισθεί νομίμως αντίκλητος του καθ' ου η διαταγή πληρωμής, που ήταν κατά την έκδοση αυτής (για τις μετά την 1-1-2016 περιπτώσεις) ή κατέστη αργότερα (για όλες τις περιπτώσεις) αγνώστου διαμονής, η επίδοση γίνεται στον αντίκλητο, όπως ορίζει η διάταξη του άρθρου 143 παρ. 4 του Κ.Πολ.Δ. και η διαδικασία εξελίσσεται κανονικά.

Ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου
ΔΡΑΚΟΣ Περικλής